

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp

Aanwending procesmiddelen samenwerking Middengebied

Beslispunt(en)

1. Kennis te nemen van het Strategisch actieplan Middengebied Zuid-Limburg (Soete2);
2. Kennis te nemen van Uitvoeringsprogramma Middengebied
3. In te stemmen met de aanwending van de procesgeldten Middengebied zoals die zijn opgenomen in de meerjaren programmabegroting 2020 – 2023

Toelichting

Aanleiding / motivering

In de programmabegroting 2020 / meerjarenraming 2021-2023 is onder “Samenwerking Zuid-Limburg” voorzien in een budget van € 75.000,- (€ 3,- per inwoner) als procesgeld. Dit procesgeld is nodig voor verdere procesmatige invulling van het Uitvoeringsprogramma Middengebied (verder te noemen: UVP) en voor de inrichting van de governance voor het Middengebied.

In dat kader is in de oordeelsvormende begrotingsvorming op 5 november 2019 de toezegging gedaan dat deze middelen eerst zullen worden toegelicht alvorens ze worden aangewend. Het UVP zelf was toen namelijk nog niet gepresenteerd aan de gemeenteraden. In de gemeenteraad van Gulpen-Wittem is tijdens de begrotingsbehandeling een amendement aangenomen met een vergelijkbare strekking.

Bezien vanuit de gezamenlijke positionering van de ‘lijn 50 samenwerking’ in de ‘Middengebied samenwerking’ en vanwege de genoemde toezeggingen in zowel Gulpen-Wittem als in Eijsden-Margraten, was er in eerste instantie voor gekozen een gezamenlijke raadsvergadering te laten plaatsvinden op basis van een gezamenlijk raadsvoorstel/besluit. Een gezamenlijk raadsvoorstel dat in besluitvormende zin ziet op de aanwending van de procesgeldten.

Vanwege corona is de gezamenlijke raadsvergadering niet kunnen doorgaan en is er in de lijn 50 afstemming nu voor gekozen om dit voorstel in de separate raadsvergaderingen te behandelen. Dit ook om de continuïteit van de samenwerking van het Middengebied niet te laten stagneren aangezien de aanwending van procesgeldten een basisvereiste is voor die samenwerking en de verdere uitvoering van het UVP Middengebied.

Het is daarbij de bedoeling dat (alleen) de beeldvormende raadsvergadering in mei wordt gebruikt als ‘een tussenstap’ om de gemeenteraad te consulteren en ‘op te halen’ alvorens de volledige BOB cyclus in juli te doorlopen. Op deze wijze wordt de betrokkenheid van de raad bij de samenwerking Middengebied - en de intergemeentelijke samenwerking in algemene zin - bevorderd.

Het proces Middengebied tot nu toe

Het proces van de samenwerking Middengebied tot nu toe kan – kort samengevat – als volgt worden weergegeven:

Op 19 februari 2019 hebben de colleges van de Middengebied-gemeenten ingestemd met het “Strategisch Actieplan Van groen hart tot groene long” (Soete II). Naast een raadsinformatiebrief van 19 februari 2019 is dit actieplan is toegelicht aan de raden tijdens een bijeenkomst op 11 maart 2019 in Voerendaal. Vervolgens is het actieplan gedeeld met de provincie Limburg om onderdeel te kunnen worden van het nieuwe provinciale coalitieakkoord (bestuursperiode 2019-2023). Naast de instemming met Soete II hebben de negen colleges de secretarissen opdracht gegeven om te komen tot een uitvoeringsprogramma en een uitvoeringsmodel (governance).

In juli 2019 heeft er in de negen colleges besluitvorming plaatsgevonden over de contouren van een uitvoeringsprogramma. In de periode juli-september 2019 heeft verdieping van het uitvoeringsprogramma plaatsgevonden in samenwerking met de triple-helixpartners (stakeholders).

Het uitvoeringsprogramma Middengebied is op 22 oktober 2019 vastgesteld door de colleges en vormt een stevige inhoudelijke basis voor de samenwerking die recht doet aan de behoefte van Zuid-Limburg, de Middengebied-gemeenten, hun inwoners en het gebied. Naast een raadsinformatiebrief is het uitvoeringsplan toegelicht aan de raden tijdens een bijeenkomst op 11 december 2019 in Valkenburg aan de Geul.

Het UVP

Zoals hierboven aangegeven is het UVP eind 2019 vastgesteld door de colleges van het Middengebied waarbij de gemeenteraden zijn ‘meegenomen’ in het proces.

Het UVP kent als basis het strategisch actieplan Middengebied Zuid-Limburg “Van groen hart tot groene long”: de ambities uit dit actieplan zijn vertaald naar doelstellingen en uitvoeringsactiviteiten. Het UVP is daarmee de gemeenschappelijke opgave van de Middengebied-gemeenten op basis van de grootste gemeenschappelijke deler. Hiermee werkt het Middengebied aan een sterker Zuid-Limburg. In het Middengebied wordt het verschil gemaakt langs de programmalijnen Landschap en landbouw, Duurzaamheid, Toerisme van de Toekomst en Vitale Samenleving. Dit verschil wordt per programma gemaakt door strategische doelen en tactische/operationele activiteiten.

Vanuit de programmalijnen wordt vanaf de vaststelling van het UVP gewerkt aan uitvoering richting financiering, lobby, beleid en projecten. Voor de investeringsagenda wordt een beroep gedaan op de quattro helix-partijen met een specifieke blik op rijksmiddelen en provinciale/euregionale middelen en middelen van private partijen.

Governance opgave Middengebied

Tegelijkertijd met de vaststelling van het UVP hebben de colleges ingestemd met de verkenning van de governance-opgave passend bij de gebiedseigenopgave van het Middengebied. In navolging daarvan wordt nu gewerkt aan de invulling van de governance, waarbij ook de relatie tot de tripool / Zuid-Limburg nadrukkelijk aandacht verdient.

Met andere woorden: hoe organiseren we een passende/effectieve samenwerking in het Middengebied zélf met een open blik richting bestaande samenwerkingsverbanden, uitvoeringsorganisaties en overlegtafels met - waar nodig - de mogelijkheid om te kunnen ‘schakelen op schalen’. De synergie met al die andere samenwerkingsverbanden moet worden bewaakt.

Evenals de governance vergt ook de verdere invulling/uitvoering van het UVP de nodige procesmiddelen waarvoor in de begrotingen gelden zijn gereserveerd.

Procesgeldten Middengebied

Deze middelen worden ingezet om het hierboven weergegeven samenwerkingsproces (governance & UVP) te faciliteren. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan de te maken (proces)kosten voor externe onderzoeken, compensatie van ambtelijke capaciteit, (ambtelijke, raads- en college-) bijeenkomsten, bijeenkomsten met stakeholders, publicaties/drukwerk en andere (proces)kosten.

Voor de uitvoering van het UVP (projecten) zijn uiteraard uitvoeringsmiddelen nodig.

Deze middelen zijn afkomstig van eigen middelen (uitgaande van bestaand beleid/plannen/middelen), stakeholders, Rijk, Provincie, EU en andere fondsen.

Het verwerven en aanwenden van dergelijke middelen is een gedeelde taak van zowel bestuur (lobby) als van de organisaties/partners (o.a. projectleiders).

Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit

De samenwerking Middengebied en het UVP is verdisconteerd in Kadernota 2020-2023 “Fit for the Future” (blz. 13) en de nog vast te stellen meerjaren programmabegroting 2020 – 2023, Programma 4:

Dienstverlening en besturen, onder 4.2 Beleidsveld Samenwerking: ‘schakelen op schalen’ (blz. 50 e.v.)

Het UVP Middengebied heeft een duidelijke relatie met het Uitvoeringsprogramma prioritaire projecten 2020 dat onlangs door het college is vastgesteld en is gepresenteerd aan de gemeenteraad. In dat kader liggen er veel (opgavegerichte) kansen binnen de samenwerking Middengebied waarbij onze inzet primair gericht is op het programma onderdeel Landschap en Landbouw waarin we reeds een trekkende rol vervullen en voor de overige programma’s participeren.

De samenwerking Middengebied sluit eveneens aan bij de uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in de door de gemeenteraad vastgestelde Kadernotitie “Doelgericht samenwerken”. Deze uitgangspunten komen nadrukkelijk terug in de samenwerking Middengebied en het UVP: de samenwerking Middengebied is (primair) gericht op de economische structuurversterking waarbij componenten zoals het onderwijs, de duurzaamheidsopgaven, versterken van landschap en natuur en gezondheidszorg een belangrijke rol spelen.

Gevolgen

Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording

Het UVP is tot stand gekomen met betrokkenheid van de stakeholders binnen de programmalijnen van het UVP, zoals bijvoorbeeld de GGD, LLTB, Rabobank, Nationaal Landschap Zuid-Limburg, Visit Limburg enz. Bij de verder invulling van het UVP en projecten zullen de stakeholders/partners een essentiële rol en positie vervullen.

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost

In de programmabegroting 2020-2023 zijn voor “Samenwerking Zuid-Limburg” onderstaande middelen opgenomen:

€ 75.000,-	voor 2020 ; € 3 / inwoner
€ 100.000,-	voor 2021 ; € 4 / inwoner
€ 125.000,-	voor 2022 ; € 5 / inwoner
€ 150.000,-	voor 2023 ; € 6 / inwoner

Voor de samenwerking Zuid-Limburg zijn hiermee meerjarig gelden opgenomen en uit deze middelen worden voor het Middengebied 3 euro aan procesgeld vrijgemaakt. Indien er additionele middelen nodig zijn om de uitvoering van projecten of anderszins te bekostigen zal hiervoor separate besluitvorming van de raad dienen te worden gevraagd.

Planning, uitvoering en evaluatie

In het UVP wordt per programmalijn gewerkt met strategische doelen en tactische/operationele activiteiten/projecten die zien op korte termijn (quick wins) en op langere termijn. Over de ontwikkelingen in het Middengebied – zowel inhoudelijk als procesmatig – zal periodiek via de P&C cyclus teruggekoppeld worden richting gemeenteraad.

Communicatie

Dit raadsvoorstel ziet besluitvormend alleen op de aanwending van procesgelden ter facilitering van de samenwerking Middengebied, zoals die zijn opgenomen in de vastgestelde begroting. Uiteraard zal er waar nodig communicatie plaatsvinden rondom het verdere proces van de samenwerking Middengebied.

Maatschappelijke effecten

Door middel van de procesgelden kan het proces van de samenwerking Middengebied worden gefaciliteerd en in het bijzonder de procesmatige invulling en uitvoering van het UVP om de beoogde maatschappelijke effecten te bewerkstelligen.

Risico's

Dit raadsvoorstel ziet besluitvormend alleen op de aanwending van procesgelden ter facilitering van de samenwerking Middengebied. Die procesgelden zijn reeds opgenomen in de vastgestelde begroting.

Het college van Eijsden-Margraten
De gemeentesecretaris,

De voorzitter,

Mari-An Gerits

Dieudonné Akkermans

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de gezamenlijke lijn 50 beeldvormende vergadering;

Besluit:

4. Kennis te nemen van het Strategisch actieplan Middengebied Zuid-Limburg (Soete2);
5. Kennis te nemen van Uitvoeringsprogramma Middengebied
6. In te stemmen met de aanwending van de procesgelden Middengebied zoals die zijn opgenomen in de meerjaren programmabegroting 2020 – 2023

Aldus besloten in de openbare vergadering van 1 mei 2020.

De griffier,

De voorzitter,

Mr. Marc Verbeet

Dieudonné Akkermans